

การจัดการความรู้

เทคนิคการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในอาคารควบคุม

อาคารควบคุม หมายถึง อาคารที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นอาคารควบคุม ซึ่ง หมายถึง อาคารภายในมหาวิทยาลัยได้แก่ อาคาร 2,อาคาร9,อาคาร11,อาคาร12อาคาร14,อาคาร15,อาคาร16,อาคาร17,อาคาร19,อาคาร23,อาคาร24,อาคาร32และอาคาร33 อาคารเหล่านี้เป็นอาคารที่ใช้ไฟฟ้าหรือติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าชุดเดียวหรือหลายชุดรวมกันมีขนาดตั้งแต่1,000 กิโลวัตต์ หรือ 1,175 กิโลวัตต์ขึ้นไป ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการการอนุรักษ์พลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการความรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ควรมีการกำหนดหรือแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานอย่างน้อย 1 คนประจำอาคารควบคุมแต่ละแห่ง
2. ให้ส่งหรือรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงานให้แก่มหาวิทยาลัยตามแบบและระยะเวลาที่กำหนดในตัวชี้วัด
3. จัดให้มีการบันทึกข้อมูลการใช้พลังงานการติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน
4. กำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานของอาคารควบคุมและตรวจสอบและวิเคราะห์พลังงานทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในตัวชี้วัด
5. มีการประเมินการใช้พลังงานก่อนและหลังในกรณีที่มีการเปลี่ยนอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน

จากบทสัมภาษณ์ คณะทำงานด้านเทคนิคการประหยัดพลังงาน และผู้รับผิดชอบพลังงานอาวุโส จากกระทรวงพลังงาน ได้แนะแนวทางและเทคนิคการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพในอาคารควบคุม ไว้ว่าควรมีการจัดการและขั้นตอนการดำเนินการให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในอาคารควบคุม ดังนี้

1. การวางแผน และการจัดการ

- การประชุมกับผู้บริหารระดับสูง
- ตั้งทีมงานและแจ้งข่าวแก่บุคลากร
- การประเมินสถานภาพการใช้พลังงานเบื้องต้นเพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไป
- การเลือกพื้นที่เป้าหมาย
- จัดทำแผนการประเมินสถานภาพการใช้พลังงานอย่างละเอียดเพื่อขออนุมัติ

2. ประเมินสถานภาพการใช้พลังงาน

- การประชุม และ ฝึกอบรมบุคลากร
- เตรียมแผนภูมิการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมาย
- การเดินสำรวจพื้นที่เป้าหมาย

- ประเมินปริมาณความสูญเสีย และ สมดุลพลังงาน

3. การกำหนดทางเลือก

- สืบค้นสาเหตุของการสูญเสีย
- กำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้
- คัดเลือกเฉพาะทางเลือกที่มีศักยภาพเพื่อนำไปวิเคราะห์ความเป็นไปได้

4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือก

- วิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเทคนิค, เศรษฐศาสตร์ และ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- จัดลำดับทางเลือก (จากผลวิเคราะห์ความเป็นไปได้) ที่จะนำไปดำเนินการ
- จัดทำแผนการดำเนินการ และ การตรวจวัดผลการดำเนินการ

5. การดำเนินการ และ การตรวจวัดผลการดำเนินการ

- สรุปผลการดำเนินการ
- ประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินการร่วมกับผู้บริหารระดับสูง

การจัดการความรู้ในครั้งนี้ได้เชิญผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องของพลังงานมาเพื่อสัมภาษณ์ และขอคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางและเทคนิคการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในอาคารควบคุม และเพื่อให้สามารถดำเนินการตามนโยบายการอนุรักษ์พลังงานของมหาวิทยาลัยจึงได้เชิญคณะกรรมการประหยัดพลังงานและอนุรักษ์พลังงาน ของมหาวิทยาลัยมาสัมภาษณ์และขอคำแนะนำในครั้งนี้

“สารพัดวิธีประหยัดไฟ ลดใช้พลังงาน การประหยัดไฟนั้น เป็นเรื่องที่เราทุกคนควรจะร่วมมือกัน ทำเป็นปกติอยู่แล้วในทุก ๆ วัน ไม่ใช่เพียงการประหยัดแค่เฉพาะช่วงที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเห็นว่าค่าไฟของแผนกตัวเองสูงขึ้น เพราะว่าการประหยัดไฟ นอกจากจะเป็นการช่วยมหาวิทยาลัยประหยัดงบประมาณแล้ว ยังช่วยชาติ ช่วยโลกอีกต่างหาก ซึ่งการประหยัดไฟ ก็เป็นสิ่งที่ง่าย ๆ ใกล้ตัวที่เราสามารถทำได้กันทุกคนอยู่แล้ว ”

คณะกรรมการประหยัดพลังงานและอนุรักษ์พลังงาน ของมหาวิทยาลัย ได้แนะนำแนวทางและเทคนิคการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพในอาคารควบคุม ไว้ว่าการประหยัดเป็นสิ่งที่ง่าย ๆ ใกล้ตัวที่เราสามารถทำได้กันทุกคนอยู่แล้ว ดังนี้

1. ปิดสวิตซ์ไฟ และเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดเมื่อเลิกใช้งาน ดับไฟทุกครั้งที่ออกจากห้อง
2. ปิดเครื่องปรับอากาศทุกครั้งที่จะไม่อยู่ในห้องเกิน 1 ชั่วโมง
3. หมั่นทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศของเครื่องปรับอากาศบ่อย ๆ เพื่อลดการเปลืองไฟในการทำงานของเครื่องปรับอากาศ
4. ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ 25 องศาเซลเซียส
5. ลดและหลีกเลี่ยงการเก็บเอกสาร หรือวัสดุอื่นใดที่ไม่จำเป็นต้องใช้งานในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ เพื่อลดการใช้พลังงานในการปรับอากาศ

6. ใช้มู่ลี่กันแดดป้องกันแสงแดดส่องกระทบตัวอาคาร และบุนนนวนกันความร้อนตามหลังคาและฝ้าผนัง เพื่อให้เครื่องปรับอากาศทำงานหนักเกินไป
7. ใช้หลอดไฟประหยัดพลังงาน เช่น ใช้หลอดคอมมจอมประหยัด หรือ ใช้หลอดตะเกียบ
8. ควรใช้โคมไฟแบบมีแผ่นสะท้อนแสงในห้องต่าง ๆ เพื่อช่วยให้แสงสว่างจากหลอดไฟ กระจายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
9. อย่าเปิดคอมพิวเตอร์ทิ้งไว้ถ้าไม่ใช้งาน และถ้าหากปิดหน้าจอทันที เมื่อไม่ใช้งานจะประหยัดไฟประมาณร้อยละ 60
10. หลีกเลี่ยงการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ต้องมีการปล่อยความร้อน เช่น กาต้มน้ำ หม้อหุงต้ม ไว้ในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ

